

BOKANMELDELSE - NAGS-NYTTS - BOKANMELDELSE

"A Field Guide to Rocks and Minerals" - av Fredrick H. Pough. Constable, London. 350 sider, pris ca. kr. 40,-.

Når man føler at de små hobbybøkene om mineraler som finnes oversatt til norsk ikke dekker behovet lenger, må man søke til fremmede språk - først og fremst engelsk - for å utvide sine kunnskaper. Denne boka av Fredrick H. Pough vil bringe en et godt stykke videre. Foruten en innledning om hvordan man samler og oppbevarer mineraler, inneholder den gode kapitler om mineralenes fysiske egenskaper, om krystallografi og om mineralidentifikasjon. Det meste av boka går med til en systematisk beskrivelse av et stort antall mineraler ordnet etter den kjemiske sammensetning. Beskrivelsene er supplert med instruktive krystallskisser og til dels meget gode fargeillustrasjoner. I alt inneholder boka 264 fotografier hvorav 149 i farger. Utvalget av mineraler og omtalen av forekomster er lagt til rette særlig for amerikanske mineralsamlere. Det medfører at enkelte mineraler som er vanlige i Norge ikke er omtalt, og mange av de omtalte mineraler finnes ikke hos oss. Men likevel kan boka ha stor verdi også for norske samlere. Helt til slutt i boka finnes et kort kapittel om uran og uranmineraler. Dette avsnittet er bokas svakeste, og særlig har forfatteren i liten grad klart å skape orden i det brokete bilde av sekundærmineraler som ofte går under betegnelsen "gummit".

"A Field Guide to Rocks and Minerals" er sterkt å anbefale særlig for de som ønsker seg en mer fullstendig bok enn de som finnes på norsk, men som ennå ikke ønsker å investere i en av de store, profesjonelle mineralogiske lærebøkene.

Knut Eldjarn

"Klockmanns Lehrbuch der Mineralogie", av P. Ramdohr og H. Strunz, Ferdinand Enke verlag Stuttgart. 820 sider, pris ca. kr. 350,-.

Enhver mineralsamler som tar sin hobby alvorlig, vil før eller senere få behov for å skaffe seg en av de store, profesjonelle lærebøkene i mineralogi. For de som liker å lese tysk, er det "Klockmann" som er "bibelen". Denne læreboka har kommet ut siden 1891 - og foreligger i fullstendig omarbeidet utgave (1967). Den er delt i to hovedavsnitt - "Kristallkunde" og "Mineralkunde". Den første delen er en grundig gjennomgåelse av krystallografi, krystallkjemi, krystallfysikk og krystalloptikk. I denne delen gis en ypperlig innføring i mineralenes fysiske og kjemiske egenskaper og en omtale av de analysemetoder som benyttes for å identifisere mineraler. For å få det fulle utbytte av denne delen av boka kreves ikke ubetydelige forkunnskaper i matematikk, fysikk og kjemi.

Mer enn halvparten av boka går med til en systematisk gjennomgåelse av alle kjente mineraler. De er ordnet i hovedgrupper etter den kjemiske sammensetning og i undergrupper etter den krystallkjemiske bygning. Under omtalen av de forskjellige mineralene gis alle de opplysninger som er nødvendig for å identifisere dem. Forekomster er omtalt bare i begrenset grad, og med hovedvekten lagt på de "klassiske" lokaliteter. Norske forekomster er overraskende godt representert. Mot slutten av boka er det omtalt 109 "Berühmte Mineralfundpunkte" hvor Hundholmen (Tysfjord), Iveland, Kragerø, Langesundsfjorden og Sulitjelma er tatt med. Omtalen av mineraler fra disse forekomstene er relativt tilfeldig og dessverre også dels feilaktige.

"Klockmanns Lehrbuch der Mineralogie" er en av de beste profesjonelle fagbøker som finnes på området. Den er konsis og klar, og den er velegnet både som oppslagsbok og lærebok. For mineralsamlere vil den åpne for en dypere forståelse av mineralenes fysikk og kjemi og på denne måten gi hobbyen større verdi. Hvis man ønsker å bygge opp en systematisk samling eller hvis man skal samle mineraler fra norske pegmatittganger eller fra Langesundsfjorden, kommer man ikke utenom en mineralogibok av dette format. Prisen kan virke avskrekkende, men det er en god investering og boka er verdt det!

Knut Eldjarn

TERMINLISTE - HØSTEN 1973.

2. september: Østfoldområdet.
Kjøp kart I : 50 000 SARPSBORG Blad 1913 I.
16. september: Skutterud - Saastad gruber, Modum.
Kjøp kart I : 50 000 SIGDAL Blad 1715 II
" " I : 50 000 EIKER Blad 1714 I
30. september: Kongsberg.
Kjøp Kongsberg turkart med skiløyper. (Henv. Turistinformasjonen.) Målestokk I : 25 000.
14. oktober: Grua-området i Lunner.
Kjøp kart I : 100 000 Rektangel 19 B HØNEFOSS
" " I . 50 000 OPPKUVEN 1815 II